

Міністерство доходів і зборів України нагадує, що один пасажир може провозити незадекларованими через кордон щонайбільше 200 цигарок.

Україна збуде за кордон 14 мільйонів тонн кукурудзи

Експортний потенціал вітчизняної кукурудзи цього маркетингового року підвищено до 14 мільйонів тонн. Наразі вже поставлено на зовнішні ринки понад 10 мільйонів тонн цієї культури. До кінця поточного маркетингового року планується експортувати ще 4,7 мільйона тонн цієї культури. Про це повідомив міністр аграрної політики та продовольства Микола Присяжнюк. Загалом до кінця року передбачено експортувати близько 6,6 мільйона тонн зернових.

Лучанці на дискотеці вибили зуби

Нетверезі чоловіки, перебуваючи в одному з нічних клубів Луцька, познайомилися з жінкою та попросили скласти їм компанію. Парубки один поперед одного завойовували серце дами, проте невдалі залицяння не дали бажаного результату жодному з чоловіків. Під час застілля лучанка заявила, що не хоче більше з ними спілкуватися. Чоловіки сприйняли це як особисту образу та вирішили провчити подругу, вибивши їй два передніх зуби. Вгамовувати підпихли залицяльників приїхав наряд ВДСО.

Пам'ятка архітектури втрачає автентичність через реставрацію

Будинок Пузини, що на вулиці Кафедральній у Луцьку, — національна пам'ятка, яка вже давно потребувала реставрації. І минулого року, здавалося, сталося диво — міський голова дав обіцянку довести будинок поруч із замком до ладу. Зважаючи на край занепалий стан Старого Луцька, новина вселяла надію, що про історичні будівлі почали дбати. Ще б пак — на реставрацію пам'ятки виділили 345 тисяч гривень. Але тішилися цим недовго — доки видними не стали результати ремонту. Місцеві краєзнавці й історики нарікають: так звана реставрація призвела до втрати пам'ятки, позаяк будинок 16 століття накрили черепицею, змінили форму вікон, а фундамент оздобили «рваним каменем».

Як розповів керівник Комітету захисту національної спадщини Волині Ігор Левчук, ще з самого початку ремонтних робіт було з'ясовано, що документація, згідно з якою відбувається реставрація будинку, не відповідає нормам.

— Реставрацію пам'яток архітектури, — каже Левчук, — згідно з законом, необхідно здійснювати, керуючись Державними будівельними нормами В.3.2-1-2004 «Реставраційні, консерваційні та ремонтні роботи на пам'ятках культурної спадщини» та ДБН А.2.2-6-2008 «Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження науково-проектної документації для реставрації об'єктів нерухомої культурної спадщини», але у Волинській філії Державного науково-дослідного та проектно-вишукувального інституту «НДІпроектреконструкція» в основу чомусь поклали ДБН А.2.2-3-2012 «Склад, порядок розроблення, погодження та затвердження проектно-документації для будівництва», що визначені для звичайного будівництва.

Зважаючи на це, питання про тимчасове призупинення реставраційних робіт будинку Пузини три рази порушували на консультативній раді з питань збереження культурної спадщини при управлінні культури і туризму ВОДА, проте тричі вони не були зупинені. За словами пана Левчука, Комітет захисту національної спадщини двічі передав у облдержадміністрацію повідомлення з обґрунтуванням виявлених порушень, але реагувань теж не відбулося. Крім цього, консультативна рада доручала і Луцькій міській раді зупинити роботи до часу вивчення їх законності, але реакції також не було. Тож роботи тривали, а історики, краєзнавці й археологи лише з сумом констатували, як потрохи власне від пам'ятки не лишається нічого.

У кінці грудня минулого року огляд будівельно-ремонтних робіт у будинку Пузини здійснили директор державного підприємства «Волинські старожитності» Олександр Златогорський, його заступник

Сергій Панишко та кандидат архітектурних наук, науковий співробітник Інституту українознавства імені Крип'якевича Національної академії наук України, член Міжнародної ради пам'яток і визначних місць Юрій Лукомський. Результатом їхньої роботи став висновок, що реставраційні роботи не відповідають вимогам законів «Про охорону культурної спадщини» та «Про охорону археологічної спадщини». «Іх проведення, — йдеться у висновку, — за відсутності фахового нагляду призвело до пошкодження пам'ятки. Внаслідок цього було значно спотворено її автентичний вигляд, а внесені негативні зміни призвели до псування та знищення її елементів і втрати архітектурної та наукової цінності».

При огляді пам'ятки фахівці виділили низку недоліків у проведенні реставрації. Зокрема відзначили, що перед початком реконструкції будинку Пузини не було здійснено археологічних і науково-технологічних досліджень. Зауважили й ту ж саму невідповідність ДБН, згідно з якими відбувалася реставрація. Більше того, архітектор і археологі вказали на те, що під час ремонту пам'ятки необґрунтовано змінювали її вигляд. Так, дах перекрили металочерепицею, що аж ніяк не відповідає історичній епосі, в якій був зведений дім.

— Дах у 16 столітті, найімовірніше, був гонтовий або ж солом'яний. Але, звісно, він набагато дорожчий, аніж та металочерепиця, яку встановили, — коментує Ігор Левчук.

Відмітили фахівці й те, що при реставрації пам'ятки були зменшені вікна шляхом закладання нижньої частини прорізів сучасним муруванням. Була змінена й конфігурація

вікон у мурованій частині будівлі, які з прямокутних стали склепінчастими, та ще й із золотими пластиковими поперечками.

— Вставили аркові вікна, що не мають жодного історичного підтвердження, — додає до висновку науковців Левчук. — Штукатурку наклали просто на гнілі стіни. Коли ми зайшли всередину, то побачили, що в людей стеля фактично висить. Укріплення будинку, згідно з проектом, мало бути, але його ніхто не проводив. А стіни продовжують тріскати від прикріпленої до будівлі бутафорної стіни від В'їзної вежі замку.

Всі відповіді чиновників щодо непрофесійної реставрації національної пам'ятки зводяться до того, що будинок Пузини нині перебуває у приватній власності. Мовляв, те, що його взялися ремонтувати за кошти міського бюджету, й так добре, бо це взагалі мали б робити власники.

Начальник управління капітального будівництва Луцькради Леонід Карабан розповів, що реконструкції передували всі необхідні документи. Так, спершу було реставраційне завдання, на основі якого і розробляли проект, завізований у Міністерстві культури України та Міністерстві регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства.

Чиновник закидає, що доки будинок стояв і розвалювався, то ніхто ні на що не нарікав, а як тільки почали щось робити — посипалися звинувачення. Частину з них він називає необґрунтованими, мовляв, дорікають, що роблять не так, як слід, а в свою чергу ніхто не пробував з'ясувати, яким будинок був раніше. Правду кажучи, дивні сло-

ва від чиновника, що відповідає за реставрацію, адже кому, як не йому, варто було так поцікавитись історичним виглядом будівлі.

— Ну покрили черепицею, то й що? Я глибоко переконаний, що це довговічніше, ніж гонт, і в рази дешевше. А вже сьогодні гонт знайти не так просто — треба їхати аж на Закарпаття, — прокоментував доцільність металопластикового даху Леонід Карабан.

Хоч як дивно, чиновник погодився з тим, що частина будинку Пузини таки прогнила.

— Так, із одного боку дійсно прогнило дерево, та щоб його реставрувати, треба було повністю знести частину і побудувати нову, теж дерев'яну. Така реконструкція коштувала б кілька мільйонів. А в нас не було таких коштів, — зазначив Карабан.

А от нарікання на зміну форми вікон він вважає взагалі необґрунтованими. За його словами, перед розробкою проекту реставрації було проведено обстеження будинку та з'ясовано, що раніше вікна такі мали аркову форму, про що свідчили овальні ніші в стіні. Єдине, з чим

чиновник погоджується, — те, що замість вставлених у вікна золотистих пластикових втулок мали б бути дерев'яні.

— Те, що є тріщини, ми теж не заперечуємо, — каже Карабан. — Ми ж не здали об'єкт в експлуатацію, роботи ще продовжуються, маємо ще здійснити укріплення. Не завершили реставрацію лише тому, що були затримки з платежами. Сьогодні маємо ще 85 тисяч. Думаю, що ми її закінчимо й усе буде нормально.

Оскільки будинок Пузини перебуває в межах Державного історико-культурного заповідника «Старий Луцьк», ми вирішили поцікавитись у його директора Павла Рудецького, чи не вважає він, що пам'ятка втратила свою автентичність.

— Я вам скажу таку річ, що будівля 16 століття, але до 20 століття вона не раз перебудовувалась і перепланувалась, — зазначає Ру-

децький. — Перед реставраторами стояло питання не зробити пам'ятку такою, як вона була в 16 столітті, бо ми не маємо ні зображення з тих часів, ні якихось розмірів чи описів будинку. До 20 століття він дійшов уже перебудованим, і якщо ми будемо переробляти його на лад 16 століття, то це буде вже нова будівля. Тоді, за Законом України «Про охорону культурної спадщини», вона втрачає предмет і ознаки пам'ятки і знімається з реєстру. В нашому ж разі йшлося про те, щоб зберегти ту будівлю, яка є на сьогодні. Я вірю, що там можна було використати більш відповідні матеріали, проте, думаю, виходили з тих коштів, які були виділені. Тож маємо те, що можна було зробити на ці гроші. Вважаю, що пам'ятка пережита, збережена від руйнування. Все-таки того негативного враження, яке вона справляла на людей, що приходили на Замкову площу, не буде.

Тож впливає, що реставрували один із найстаріших будинків Луцька як-небудь, аби лише вкласти у виділену суму, а не ставлячи за мету збереження пам'ятки.

Ольга УРИНА

Працівників Цуманського лісгоспу підозрюють у незаконній рубці

Волинська міжрайонна прокуратура з наглядом за дотриманням законів у природоохоронній сфері розпочала кримінальне провадження щодо службових осіб Державного підприємства «Цуманське лісове господарство». Про це повідомили у прес-службі прокуратури області.

Зловживаючи владою та службовим становищем, службовці ЛП у 2012 році незаконно видали п'ять лісорубних квитків на проведення

рубок у ландшафтному заказнику загальнодержавного значення «Кормин» і провели там незаконні рубки дерев на площі 11,5 га.

Цими діями службових осіб лісового господарства заподіяно тяжких наслідків державним інтересам. Сума збитків встановлюється.

Відомості про цей факт внесені в Єдиний реєстр досудових розслідувань. Триває досудове розслідування.

Борошна для випікання «соціального» хліба на Волині достатньо

В області достатні запаси зерна та борошна для випікання соціальних сортів хліба. Для недопущення цінових коливань на ринку хліба та хлібобулочних виробів Аграрний фонд здійснює переробку зерна пшениці та жита державного інтервенційного фонду на борошно.

Так, станом на 18 березня вісім хлібопекарських підприємств області підписали договори співпраці з Аграрним фондом України, згідно з якими до кінця 2013 року щомісячні обсяги закупок становлять 1470,55 тонни пшеничного та 320,4

тонни житнього борошна.

З початку року окремі хлібопекарські підприємства Волині вже отримали 1295,6 тонни пшеничного борошна державного інтервенційного фонду, а саме: ПАТ «Теремно Хліб» — 895,9 т; ПрАТ «Ново-волинський хлібозавод» — 319 т; ТЗОВ «Волиньторгхліб» — 63,7 т; ВАТ «Володимир-Волинський хлібозавод» — 17 т.

На переробних підприємствах перебуває ще 1907 тонн борошна Аграрного фонду, готового до реалізації.